

1 Čo znamená výkon súdneho rozhodnutia v občianskoprávných a obchodných veciach?

Výkon sa vzťahuje na povinné vymáhanie určitého záväzku na základe nariadenia súdu alebo iného orgánu. Vo väčšine prípadov ide o vymáhanie dlhov na základe rozsudku. Ďalším dôležitým vykonávacím opatrením je vystažovanie, t. j. povinnosť vystažovať sa z určitej budovy alebo jej časti. Vymáhanie môže vychádzať aj z povinnosti previesť určitý majetok na inú stranu, z povinnosti vykonať určitý úkon a z opatrení uložených na zabránenie vykonaniu určitého úkonu. Tieto druhy povinností a súdnych príkazov sa zvyčajne vykonávajú prostredníctvom donucovacích opatrení alebo pokút v závislosti od okolností. Vymáhať možno aj zaistenie vecí nariadené súdom alebo iné ochranné opatrenia. Vo Fínsku patrí vymáhanie dlhov do pôsobnosti orgánu presadzovania práva, ktorý je štátnym orgánom. Výkon je nezávislou právnou činnosťou a miestne orgány presadzovania práva sú pri svojom rozhodovaní nezávislé a nestranné.

Výkon vo veciach týkajúcich sa právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na deti

Vo veciach týkajúcich sa právnych predpisov, ktoré sa vzťahujú na deti, sa výkon týka vykonávania súdnych príkazov, akým je napríklad príkaz na odovzdanie dieťaťa. Výkon sa môže zakladať aj na dohode potvrdennej sociálnymi službami. Ďalšou dôležitou skutočnosťou je, že vo Fínsku sú práva na styk s dieťaťom právom dieťaťa, nie rodiča. Výkon súdneho rozhodnutia, ktoré sa vzťahuje na opatrovnícke práva a/alebo práva na styk s dieťaťom, podlieha zákonu o vykonávaní rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o dieťa a práva na styk (*Laki lapsen huoltoja ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta*) (619/1996). Tento zákon sa uplatňuje aj na výkon všetkých dočasných príkazov. Výkon sa uskutočňuje v súlade s týmto zákonom aj v prípadoch, keď sú rozsudok alebo rozhodnutie vydané v zahraničí vykonateľné vo Fínsku podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

Súdny úradník môže vykonať príkaz týkajúci sa starostlivosti o dieťa, ak bolo rozhodnutie vo veci vydané v priebehu posledných troch mesiacov. V iných situáciách sa musí o vydanie vykonávacieho príkazu požiadať na súde. Súd môže návrh týkajúci sa výkonu zamietnuť, iba ak by výkon bol v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa. Pri výkone príkazov, ktoré sa týkajú starostlivosti o dieťa, súd ukladá druhej strane povinnosť odovzdať dieťa navrhovateľovi alebo čeliť peňažnému trestu. Môže sa vydať príkaz na odobratie dieťaťa. Pri výkone príkazov týkajúcich sa styku s dieťaťom je druhá strana povinná povoliť návštevy a vykonať ďalšie nariadené opatrenia na uskutočnenie návštev.

2 Ktorý orgán alebo ktoré orgány sú oprávnené vykonávať súdne rozhodnutia?

Vo Fínsku za výkon zodpovedajú miestne orgány presadzovania práva. Príslušný miestny orgán presadzovania práva sa určuje podľa miesta pobytu dlžníka. Ak nie sú k dispozícii bližšie informácie o mieste pobytu vo Fínsku, návrh na výkon možno predložiť ktorémukolvek miestnemu orgánu presadzovania práva, ako napríklad orgánu presadzovania práva v Helsinkách (*Helsingin ulosottovirasto*). Hoci sa návrhy predkladajú miestnym orgánom presadzovania práva, ich jurisdikcia sa vzťahuje na celú krajinu.

Kontaktné údaje miestnych orgánov presadzovania práva nájdete na webovom sídle: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/yhteystiedot.html>

3 Za akých podmienok možno vydať exekučný titul alebo rozhodnutie?

3.1 Konanie

V rámci výkonu sa vyžaduje, aby veriteľ požiadal o výkon rozhodnutia písomne vyplnením návrhu na výkon rozhodnutia a poskytnutím dôvodov na výkon rozhodnutia. Veriteľ vopred neplatí za výkon rozhodnutia nijaký poplatok. (Návrh na výkon rozhodnutia je k dispozícii na webovom [sídle súdnej správy](#)) Súdni úradníci sú povinní vykonávať rozsudky súdov či iné tituly na výkon rozhodnutia stanovené v právnych predpisoch a nemôžu spochybňovať ich obsah. V záujme začatia vykonávacieho konania musí mať veriteľ dôvody na výkon, ako sa uvádza v právnych predpisoch, pričom dlžníkovi musí byť uložená určitá povinnosť. Súdni úradníci musia skontrolovať, či dlh po vydaní rozsudku súdu v dôsledku úhrady alebo uplynutia premičacej lehoty nezanikol. Právo na vyplatenie držiteľov práv zo zábezpeky (akou je hypotéka) sa upravuje v samostatnom ustanovení.

3.2 Hlavné podmienky

V občianskych a obchodných veciach sa výkon rozhodnutia zvyčajne zakladá na rozsudku alebo rozhodnutí všeobecného súdu. Osobitný titul na výkon rozhodnutia nie je potrebný. Medzi všeobecné súdy patria okresné súdy (*käräjäoikeus*) ako prvostupňové súdy a odvolacie súdy (*hovioikeus*) a najvyšší súd (*korkein oikeus*) ako odvolacie súdy. Titulom na výkon rozhodnutia môže byť aj rozhodcovský rozsudok. V praxi je jedným z najdôležitejších titulov na výkon rozhodnutia príkaz na platenie výživného potvrdený obecným orgánom. Na druhej strane Fínsko neuznáva ako titul na výkon rozhodnutia zmluvy medzi súkromnými osobami.

Rozsudky, proti ktorým bolo podané odvolanie, možno vykonať, ak veriteľ poskytne zábezpeku určenú súdnym úradníkom na prípadnú škodu, ktorá by mohla byť spôsobená dlžníkovi. Finančné prostriedky sa však veriteľovi nemôžu vyplatiť, pokiaľ nie sú tituly na výkon rozhodnutia a akékoľvek rozhodnutie o konfiškácii a obstaraní konečné.

Kľúčové ustanovenia o vykonateľnosti rozsudkov vydaných mimo Fínska sa nachádzajú v právnych predpisoch EÚ [napr. v nariadení Brusel I (č. 44/2001) a v nariadení Brusel IIa (č. 2201/2003)] a v dohovore o uznávaní a výkone rozsudkov v severských krajinách.

4 Predmet a povaha exekučných opatrení

4.1 Aké druhy majetku môžu byť predmetom exekúcie?

Po začatí vykonávacieho konania sa dlžníkovi zašle oznámenie o podaní a žiadosti o platbu. Ak dlžník nezaplatí v súlade so žiadosťou o platbu a nenadviaže kontakt v súvislosti so zaplatením poplatku za výkon rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, vykonávacie konanie sa začne vyšetrovaním a zisťovaním dlžníkovho príjmu a majetku na základe údajov z registrov.

Nevyhnutnou súčasťou tejto vyšetrovacej činnosti je získavanie informácií od banky. Najčastejšie sa obstará príjem zo zamestnania a finančné prostriedky na bankových účtoch. Namiesto zrážania určitej sumy zo mzdy vyplácejanej v pravidelných intervaloch sa môže schváliť aj plán platieb. Opatrenia na zisťovanie dlžníkovho príjmu a majetku, ako aj ďalšie vyšetrovanie sa upravuje zákonom. Súdni úradníci majú rozsiahle práva stanovené zákonom, ktoré im umožňujú prístup k informáciám o finančnej situácii dlžníkov prostredníctvom viacerých registrov. Súdni úradníci sú takisto povinní zistiť informácie o majetku, ktorý dlžníkovi patrí. Vykonávacie opatrenia sa musia vykonať bez zbytočného odkladu. Ak napríklad dlžník dostáva pravidelný príjem, prvá platba sa spravidla uvoľní veriteľovi do dvoch mesiacov od začatia konania. Dlžník má právo na odvolanie, no inkasovanie platby sa nepreruší, pokiaľ súd nenariadi inak.

Návrh možno podať na úplný alebo obmedzený výkon. Ak dlh nemožno inkasovať okamžite, veritelia môžu požiadať orgány presadzovania práva aj o to, aby dlh počas obdobia dvoch rokov monitorovali prostredníctvom jeho zapísania do tzv. pasívneho registra. Na účely výkonu rozhodnutia si netreba najímať právnikovi či právneho poradcu.

Skonfiškovať možno všetky druhy hnutelného a nehnuteľného majetku, ktoré dlžníkovi patria a ktoré nie sú chránené alebo nepatria do rozsahu práva na výnimku, ako aj práva, pohľadávky či predmety, ktoré majú peňažnú hodnotu. Ak veriteľ podá návrh na obmedzený výkon, skonfiškovať možno len majetok zistiteľný z registrov, v prípade ktorého sa nevyžaduje likvidácia. Ak sa v prípade skonfiškovaného majetku vyžaduje likvidácia, zvyčajne sa predá v nútených dražbách, ktoré sa obvykle oznamujú v miestnych novinách a na internete.

Odkazy na oznámenia dražieb:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ajankohtaista/myynti-ilmoitukset.html>

<https://huutokaupat.com/ulosotto/>

Finský zákon o výkone rozhodnutí (*Ulosottolaki*) obsahuje aj osobitné ustanovenie, podľa ktorého môže orgán dohľadu nad oddelením zaoberajúcim sa výkonom rozhodnutia rozhodnúť o neprihľadnutí na umelé usporiadanie majetku. Tvrdenie, že majetok patrí tretej strane, nebráni konfiškácii majetku, ak: sa zistí, že postavenie tretej strany sa zakladá na dohode o majetku alebo iných dohodách s právnym statusom, ktorý nezodpovedá ich skutočnej povahe alebo skutočnému účelu, pričom sa prihliada na skutočnosť, že práva dlžníka sú rovnocenné s právami vlastníka, uplatňuje ich rovnako vlastník a v dôsledku dohody dlžník požíva výhody a iné rovnocenné prínosy a

právne postavenie sa zjavne využíva na zabránenie vymáhaniu alebo na zaistenie znemožnenia prístupu veriteľov k majetku a inak nie je pravdepodobné, že by sa dlh voči veriteľovi od dlžníka vymohol v primeranej lehote.

Konfiškáciu však nemožno vykonať, ak tretia strana, ktorej sa dohoda týka, preukáže jasný dôkaz o tom, že konfiškáciou by mohli byť porušené jej skutočné práva. Súdny úradník musí záležitosť primeraným spôsobom prekonzultovať s dlžníkom a treťou stranou a v nevyhnutnom prípade aj s veriteľom, pokiaľ sa tým výkon rozhodnutia značne neskomplikuje.

4.2 Aké sú účinky exekučných opatrení podľa EP?

Určité účinky má začatie vykonávacieho konania, ale právne účinky obstarania a konfiškácie sú významné. Po konfiškácii majetku dlžník nesmie skonfiškovaný majetok zničiť, nakladať s ním, založiť ho ani prijímať iné rozhodnutia týkajúce sa tohto majetku na úkor veriteľa. Úkony vykonané v rozpore s týmto opatrením nemajú na veriteľa nijaký právny účinok. Nadobúdateľ alebo tretia strana však v niektorých prípadoch môže využiť ochranu *bona fide*. Súdny úradník má rozsiahly prístup k informáciám nielen od dlžníka, ale aj od tretích strán, ako sú banky. Keď banka dostane informáciu o zmrazení finančných prostriedkov dlžníka, nesmie uvoľniť prostriedky z bankového účtu dlžníka nikomu okrem súdneho úradníka. Vyplatenie pohľadávok alebo miezd či platu v rozpore s týmto opatrením je trestný čin.

V dôsledku predaja majetku uskutočneného v priebehu vykonávacieho konania sa vlastnícke práva k predmetom zmenia. Finančné prostriedky nadobudnuté v podobe kúpnej ceny sa čo najskôr prevedú na veriteľa.

Majetok sa konfiškujú až do výšky sumy, ktorá je potrebná na splatenie dlhu veriteľovi. V prípadoch, keď o výkon rozhodnutia požiadalo viacero veriteľov alebo keď napríklad konfiškovaný majetok podlieha hypotéke, finančné prostriedky sa rozdelia medzi veriteľov podľa hierarchie stanovenej v právnych predpisoch. Poplatky, ktoré za výkon rozhodnutia vyberá štát, sa obvykle účtujú dlžníkovi. Ak pokus o vymáhanie zlyhá, veriteľ bude musieť zaplatiť nízky manipulačný poplatok. Veriteľovi bude takisto účtovaný poplatok za prevod finančných prostriedkov. Vo veciach, ktoré sa týkajú výživného, sa poplatok účtovať nebude a prednosť bude mať výživné. Platby prevádzané na veriteľa sa môžu každý mesiac meniť na základe kolísania príjmu dlžníka a výšky dlhu. Ďalšie informácie o poplatkoch za výkon rozhodnutia nájdete na webovom sídle: <https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/ulosotto/ulosottomaksut.html>

4.3 Aká je platnosť takýchto opatrení?

Súdny úradník sú podľa právnych predpisov povinný vykonávať svoje povinnosti promptne a bez zbytočného odkladu. Ak dlžník nemá majetok alebo príjem, ktorý možno skonfiškovať alebo obstaráť, vec sa vráti veriteľovi ako uzatvorená pre jeden z týchto dôvodov: chýbajúce prostriedky, chýbajúce a nezistené prostriedky alebo informácie o inej, osobitne špecifikovanej prekážke vo vymáhaní. V takýchto situáciách sa údaje o príjmoch a majetku musia vždy zisťovať pomocou hlavných registrov. Vykonávacie konanie sa skončí, ale veriteľ môže požiadať, aby sa neskôr opätovne začalo a v takýchto situáciách sa finančná situácia dlžníka prešetří ešte raz. Veriteľ môže napríklad požiadať o výkon rozhodnutia včasným podaním nového návrhu, aby sa zaistilo obstaranie zdroja, akým je napríklad dlžníkov daňový preplatok na konci roka. Veriteľ môže takisto požiadať o zápis dlhu do tzv. pasívneho registra. Ak sa pri vyšetrovaní inej veci ukáže, že dlžník má príjem, ktorý možno obstaráť, alebo majetok, ktorý možno skonfiškovať, alebo že možno dostane daňový preplatok, vo vykonávacom konaní sa zohľadní dlh zapísaný v pasívnom registri. Zápis v pasívnom registri bude platný dva roky odo dňa osvedčenia o nedostatku prostriedkov.

5 Možno proti rozhodnutiu, ktorým sa vydáva takéto opatrenie, podať opravný prostriedok?

Proti vykonávacím opatreniam a rozhodnutiam súdnych úradníkov sa môže odvolať každá osoba, ktorej záujmy dané opatrenie alebo rozhodnutie ovplyvňuje. Odvolaniami sa zaoberá okresný súd (*käräjäoikeus*). Odvolania sa musia podať do troch týždňov odo dňa vydania rozhodnutia alebo odo dňa, keď účastník konania dostal oznámenie o rozhodnutí.

Podaním odvolania sa zvyčajne proces výkonu nepreruší, pokiaľ súd nerozhodne inak. Ak súd odvolaniu vyhovie, zruší alebo zmení rozhodnutie súdneho úradníka. V niektorých prípadoch môžu súdny úradník opraviť zjavné chyby aj sami.

Ak si rozhodnutie o argumente alebo nároku predloženom v súvislosti s výkonom vyžaduje rozsiahle vykonanie ústnych dôkazov, o veci môže byť potrebné rozhodnúť v občianskom súdnom konaní (*vykonávacie konanie*).

6 Existujú nejaké obmedzenia týkajúce sa výkonu súdneho rozhodnutia, najmä pokiaľ ide o ochranu dlžníka alebo lehoty (podľa EP)?

V právnych predpisoch sa nachádzajú ustanovenia, ktoré sa týkajú zákazov výkonu, napríklad zo sociálnych dôvodov. Obstaráť nemožno viacero sociálnych dávok. Ak je dlžníkom v rámci konania fyzická osoba, predmety, dávky a práva osobitne ustanovené zákonom musia byť z konfiškácie vylúčené. Okrem toho majetok nemožno skonfiškovať, ak by veriteľ alebo veritelia pri zohľadnení hodnoty majetku a ďalších podmienok po zaplatení trov za konanie, poplatkov za výkon rozhodnutia a dlhov z tohto majetku získali iba sumu, ktorá sa považuje za zanedbateľnú.

Zákomom chránená časť príjmu dlžníka sa musí vždy zohľadniť v rámci plánov obstarania a platieb: táto suma sa musí vylúčiť, aby dlžníkovi ostali prostriedky na životné náklady. Vo všeobecnosti nemožno obstaráť viac než jednu tretinu čistej mzdy alebo platu dlžníka. Schválené chránené časti príjmu spolu s príkladmi vecí nájdete na webovom sídle:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index/velallisenulosotossa/palkanulosmittaus.html>

Ak bola fyzickej osobe uložená platobná povinnosť, tituly na výkon rozhodnutia zostávajú vykonateľné počas 15 rokov (*lehota na vymáhanie*). Ak je veriteľ uvedený v titule na výkon rozhodnutia fyzickou osobou alebo ak pohľadávka vychádza z trestného činu, za ktorý bol dlžník odsúdený na trest odňatia slobody alebo na verejnoprospešné práce, táto lehota je 20 rokov. Rozsudok súdu alebo iné tituly na výkon rozhodnutia nemožno vykonať, ak ním udelené právo následne zaniklo z dôvodu splatenia dlhu alebo uplynutia premlčacej lehoty, alebo z nejakého iného dôvodu.

Ďalšie informácie nájdete na webovom sídle:

<https://oikeus.fi/ulosotto/fi/index.html>

<https://valtakunnanvoudinvirasto.fi/fi/>

<http://www.finlex.fi/en/laki/kaannokset/2007/en20070705>

Táto webová stránka je súčasťou portálu **Vaša Európa**.

Privítame vašu **spätnú väzbu**, pokiaľ ide o užitočnosť poskytnutých informácií.

Your
Europe

This webpage is part of an EU quality network

Posledná aktualizácia: 16/12/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.